

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP
UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET
ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Papok, tanítók, gazdasági egyleti tagok és közs. előjáróknak egészévre 6 kor., a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 kor. — Egy példány ára 16 fillér. Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos

B E T E G H P Á L.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □ em.-kint 6 fillér, többszöri közlésnél 4 fillérert közöltek. — Nyílt tér sora 1 kor. Hirdetés és nyílt-tér díja előre fizetendő.

— Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetési iroda. —

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: B E T E G H P Á L könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. — Kéziratok nem adtnak vissza.

Egy év után.

(x) E hó hatodikán, tehát tegnapelőtt mult egy éve annak, hogy kishalmgyi Hollak Arthur vármegyénk főispánját székét elfoglalta s abba szokott formák és ünnepek közt be is lett iktatva. És egy év után, ma is ott ül benne rendheltlenül, pedig egy évtized alatt Isten bizony, guba módjára cserélte vármegyénk a főispánt. Miért ül ma is benne? Mert figyelmes, körültekintő fő, van állásához való esze, ismeri a közigazgatás kormányzati szellemének összes ága-bogát, mert szétfoglalásakor hangoztatott elveit hű, gyakorlati alkalmazásában következetes maradt. Hej, pedig nehéz időkben kezdett kormánykodni; lappangva forrongott minden, tehát vármegyénk is, hiszen eleddig nem volt egyéb, mint a hivatalos parlament miniatúr-majmolása.

Udvar nem tartott, udvaroncokat sem; demokratikus szellemben nevelkedett, abban is kormányzott. Titkos besugásoknak fel nem ült, hivatalának ajtaja bárki előtt tárva volt, meghallgatta bárki sérelmét, bárki panaszát, bárki kérelmét. Saját érkeivel figyelte meg a talált közállapotokat, járt a maga lábán, nem lett klikkek lekötöztettségévé, szabad cselekvési és elhatározási jogát minden irányban fentarhatta. Keztyűs kézzel simogatta a hitközi érzékenység hullámai, talán több animozitással is azok iránt, kik a megyekormányzati szellem irányításának kizárólagos jogát maguknak vindikálták s ettől a közzé és közrend és a társadalmi paritás érdekében elűtve, hibásan választott jelszavak örvé alatt újra élesíteni próbálták a pártosság békebonító tüzét.

Pacifikáló magatartásának egyik legszebb vívmánya volt, hogy állása örökségének személyes harczú motívumait leszerelte, módot nyújtott arra, hogy az ok nélkül sértett egyén a maga elégtételét megkapja, hogy érvényesüljön ki-ki a közzé szolgálatában a maga munkája és tehetsége szerint; hogy a nemes becsvágy és aspirációk előtt

mesterséges sorompók sem most, sem a jövőben ne zárhassák el a közéleti munkálkodás tágas és szabad mezőit. És representált úgy, a mikép állásának disze és komolysága megkövetelte. Részt vett a társadalom minden jóra irányzott és emberbaráti mozgalmában és áldozott anynyit, a mennyit a körülmények s a cél fontos volta diktáltak, mert a főispáni állás nem a nábobí bökésűségnek, hanem a törvények megtartása és megtartatásának, a jogok kölcsönös elismerésének s az igazság általános alkalmazásának a kreaturája. De rövid egy év alatt is abban a kiváló szerencsében részesült, hogy meggyéjt három kiváló férfiú látogatta meg s fogadta őket úgy, a mint vártuk s a hogy másképp nem is lehet: a monarchikus érzés hódolatával, alkotmányos hűséggel és kötelező lojalitással, mindhármát pedig e megye hagyományos vendégszeretetével.

Midőn tehát szíves örömet vetettünk pár futó-visszapillantást, főispáni működése kiváló mozzatokban és csüggédést nem ismerő küzdelmekben gazdag egy évi multjára, óhajtuk, hogy czéltudatos bekekeztőjével minden téren, a társadalom minden rétegen diadalmasodva, vármegyéjét az okatlan torzsalkodás évtizedes veszteségára alól felszabadítsa, és a baráti köteleken alapuló, békés együttélés bázisát megszilárdítsa. Törekvésébe majd önbizalmat önt, lelkének nyugalmat ad, munkája sikerében elégtételre talál, megyéje lakossága pedig — örökre hálás leend.

A cselédtörvény revíziója. A belügyminisztérium illető szakosztályai a cselédtörvény revíziójának előkészítésével foglalkoznak. A munkálatot még a nyár folyamán befejezik. Ez az új cselédtörvény a házi cselédek és mezőgazdasági cselédek jogviszonyait szabályozza gazdáikkal szemben. Erre az új törvényre azért van sürögősen szükség, mivel a mezei munkásokról két évvel ezelőtt alkotott törvény üdvös intézkedéseit a mostani cselédtörvény tag értelmű magyarázata mellett mindenfelé kijátszák. Az új törvényben tüzetesen meg lesz határozva a mezei munkás és a mezőgazdasági cseléd közötti különbség.

A közigazgatási tanfolyamok. A községi és közigazgatási tanfolyamokat egyelőre a következő városokban állítják fel, u. m. Budapest, Debreczen, Kolozsvár, Pozsony, Kassa, Pécs, Szombathely, Maramarosziget, Marosvásárhely és Nagybecskerek. A tanfolyamok tárgyában Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter elnökléte alatt anket volt a belügyminiszteriumban, melyen részt vettek Gulner Gyula és Széll Ignác államtitkárok, valamint azok a főispánok, a kiknek székhelyein ezeket a közigazgatási tanfolyamokat felállítják. A főispánok nyilatkozata szerint a tanfolyamok szeptember 1-én megnyithatók.

Hegedüs miniszter Székely-Udvarhelyen.

Az érkezés és fogadás.

A kereskedelmi miniszter, magyarországi Hegedüs Sándor a székelyipar fejlesztése és a Székelyföld közgazdasági és kereskedelmi viszonyainak tanulmányozása céljából tervezett körutazása alkalmából, programjához híven vasárnap reggel 8 óra 30 perczkor — külön vonaton — felesége szül. ásvai Jókai Jolán és leánya társaságában Maros-Vásárhelyről városunkba érkezett.

A miniszter kíséretében voltak: Szerényi József miniszteri tanácsos, dr. Pétery Ödön miniszteri fogalmazó, Schandl, a m. kir. államasutak kolozsvári üzletvezetője, Pollák felügyelő, forgalmi főnök, Herczeg Lajos felügyelő, a pályafenntartási osztály főnöke, valamint a segésvári osztályfőnökök, ezenkívül Mikó Árpád Maros-Tordamegye főispánja.

Udvarhelyvármegye részéről Damokos Andor dr. alispán és báró Kemény Béla megyebizottsági tag utaztak a miniszter elébe.

Gyönyörű szép időben, mozsárdörgések között s Kónya Sándor első zenekarának „Rákóczi-indulója” mellett érkezett a különvonat a földszített pályaudvarra, hol Hollak Arthur főispán, Ugron János országgyűlési képviselő, Ugron Zoltán v. képviselő, gróf Lázár Ádám főjegyző, Demeter Lőrincz dr. udvarhelyi járás, Benedek Imre az oklándi járás, Gálffy Kálmán a keresztvári járás főszolgabírói, a törvényszéki bírói kar élen Mentovich Gyula elnökkel, az állami főreáliskola tanári kara élen Solymossy Lajos dr. igazgatóval, az ev. ref. kollegiumi tanárok élükön dr. Mezei Ödön főgondnok és Gönczy Lajos igazgatóval, a rom. kath. főgimnáziumi tanárok élükön Soó Gáspár igazgatóval, az önkéntes tűzoltóság, az ipariskolai tanári kar, az összes ipartársulatok zászlóik alatt, a pénzügyigazgatóság élen Roediger Gyula pénzügyigazgató helyettesével, a m. kir. adóhivatal tisztviselői

— Mit mondott kelmed Örzse néni? Ha csak azért jött az utamba, hogy a feleségemről hazudozzék, eltakarodjon előlem, míg jó lesz dolga!

— Soha sem hazudtam én öcsém. Olyan igaz mint a hogy előttem állok, hogy a tulajdon két szememmel láttam, mikor az urfi betért hozzátok s nem egyszer láttam azt is, mikor a feleséged mosolygó arccal kísérte ki az est homályában szeretőjét az utcaajtóig.

— De már erre akkorát kurjantottam, hogy a patak melletti fűzek ijedten hajtották össze lombjaikat s a körültekintő hegyek százasorosan adták vissza fájdalmas kiáltásomat. Felemeltem azt a bunkós végű somfanyelet s Isteneimre lesújtom vele azt a vén banyát, ha ideje korán el nem hordja magát előlem. Ijedten kotródott el, miután belém lehetett már dögvészes lelkét.

Visszafordultam; első gondolatom is az volt, hogy széttepem azt az asszonyt. Utközben azonban fontolóra vettem a dolgot. Hát ha Göbéné csak irigységből beszélt, hát ha nem igaz? Egész uton ezt a két szót hajtogattam nem igaz, nem igaz s úgy szerettem volna, ha nem is lett volna az! De már ott volt a gyaru lelkemben, melyen bevésve, kitörülhetlenül s égetett úgy, hogyha a pokol minden tüze ott lett volna, az sem égetett volna fájdalmasabban.

Fájt, hogy mért hallgattam végig azt a galád beszédet és miért nem tettem annak a vén asszonynak utolsó szavává azt az irigységben fogant fekete rágalmat.

Fenyegetésem elvertem ugyan magamtól, de azt, a mi lelkembe költözött: azt puskaaggyal, vassvillával sem lehetett volna onnan kiverni többé.

Keblemben a tépelődés kínjaival érkeztem haza. Az asszony megütődött, midőn váratlanul átléptem a p'varajtó küszöbét, de okadatolva visszatérésemet nyugodt lett és soha olyan kedves, nyájas nem volt hozzám, mint épen akkor.

— És én nem mertem vallatásra fogni. Mikor azokba a szédítően mély tűző szemekbe beletekintettem, melyekben benn égett a menny minden

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCZÁJA.

A vallomás.

— Irta: *ij. Rozsondai István.*

A „Székely-Udvarhely” eredeti tárczája.

— Vezessék elő a vádlottat!

A fogház őrei fiatal, erőteljes parasztagdát kísérek be csillogó szuronyok között.

A vádlott szilárd léptekkel haladt az elnöki emelvény felé s elfoglalta helyét, szemben az esküdtékek. Az elnök átható, éles tekintettel mérte végig, kutatva, keresve, hátha az arcából olvashatna ki valamit, mely helyes nyomra vezetne. A vádlott nyugodtan állja ki a szuró tekintetet s a tapasztalt bíró látva, hogy nem a gonosztevők speciális fajával van dolga, megkezdi a tárgyalást.

A főügyész felolvassa a vádat.

Meggyőző érvekkel bizonyítja a vád szörnyű voltát s az esküdtészek tagjain valóban meg is látszik, hogy tudatában vannak a fontos kötelességnek, mely e pillanatban rájuk várakozik. A közönség sorain a borzadály moraja fut végig, mikor a vádbeszéd a részletekre tér át, de a vádlott arca akkor is nyugodt marad, szinte egykedvűen hallgatja a felele hangzó vádak özönét.

Pedig a vád súlyos; megölte a saját feleségét.

Az elnök a vádlott felé fordul:

— Hallotta-e a vádat?

— Hallottam tekintetes uram.

— Beszélje el, hogy történt az eset.

A vádlott hevesen emelkedik föl helyéről.

Az a bántó, kihívó közöny, mely élőbb annyira sajátja volt, egyszerre tűnik el arcáról, daczosan néz szembe az esküdtészek tagjaival s szemei sötétlen villognak, midőn vallomásába kezd.

— Azt kérdezik az urak, hogy miért öltem meg?

Hát elmondom, Megöltem, mert jogom volt hozzá, mert rászédett, mert megcsalt, mert tilosba tévedt. Megöltem,

mért gyalázatlan kaptam s ha százszor kapnám ott, százszor ölném meg!

Majd csendesebben folytatja.

— Nagyot vétkeztem tekintetes uraim, érzem ennek a bűnek súlyát; de nem tehettem másképp. Szerettem azt az asszonyt lelkem egész melegével; szerettem forrón, végtelentlenül, odaadással s midőn meghallottam, hogy megcsalt, mint a veszett állat rohantam haza, hogy széttejjem őt, a ki addig üdvöm, boldogságom volt.

Akkor nem tettem meg, pedig megtehettem volna.

Megakartam győződni felőle, hogy vajjon az a vén Göbéné igazat mondott-e? Istenem, Istenem, miért is kellett nekem ezt megtudnom!

Oh hogy sülyedt volna a föld alá az a vén boszorkány, mielőtt szavaival poklot teremtett számomra a földön.

Epen három hete találkoztam vele amott az alsó hidnál, de azóta, mintha a lelkembe sütötték volna annak a vén asszonynak sárgó hangját, melynek hallásától azóta nem bírtam menekülni.

Vásárra bandukoltam s ép azon gondolkoztam, mit hozzak vásárfiába a menyecskeknék, mikor előmbé került Göbéné.

— Nini szép öcsém, de elhitted magad mostanában, még csak meg sem akarod látni a szegény ember lányát. No de egy cseppet sem csodálkozom azon, hiszen a kinek olyan szép fiatal felesége van, mint a tied öcsém, az csak vele van elfoglalva még a házon kívül is. Bizony jobban is jártál vele, mintha az én Évi leányomat vette volna el. Napról-napra több lesz a módok, a feleséged maholnap selyembe, bársonyba jár..... mert hát nektek telik — tevő hozzá elgondolkozva.

Aztán az asszony is amolyan hívságos teremtés, két kézzel kap a czifra ajándék után s a fiatal Nagyságos ur szívesen tesz áldozatot a menyecske szép szemeiért.

Villámlo tekintettel mértem végig ezt a vén banyát.

a pénzügyi főbiztoság, Lányi Imre m. kir. posta- és távirat főnök, egy szóval az összes hatóságok és testületek és ezen kívül is nagy és díszes közönség várakoztak a különvonatra.

A mint a vonat megállott, riadó éljen zúgott fel s ezután Hollak Arthur főispán a következő üdvözlő beszédet intézte a miniszterhez:

Nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur!

Nagyméltóságodnak amaz elhatározása, miszerint székelyföldi körtárasa alkalmából vármegyénket és városunkat nagybecsű látogatásával tisztelt meg, vármegyénk összes lakosságának minden rétegében a legnagyobb örömet és lelkesedést keltette.

Ezen örömtől áthatva, van szerencsém nagyméltóságodat szerencsés megérkezése alkalmával a közönség nevében tisztelettel üdvözölni.

Mindnyájan igen jól tudjuk azt, hogy Nagyméltóságod a székelyföldi ipar föllendítése érdekében nyújtja felénk segítő kezét és mi halásan fogadjuk ezt annál inkább, mert a székelyföldi ipar a munkás székely népre létkérdést képez. És az iparnak fejlődésétől függ a székely népnek megélhetése és boldogulása szeretett hazánkban.

Nagyméltóságod becses látogatása feletti örömmünk fokozza az, hogy Nagyméltóságodnak tisztelt nejét és hazai iparunk pártolásában szövetséges társát a kegyelmes asszonyt is körünkben tisztelhetjük.

Isten hozta Nagyméltóságokat körünkbe. Legyenek üdvözölve a székelyek ősi hazájában, mi mindnyájan egy szívvel egy lélekkel azt kívánjuk, hogy Nagyméltóságokat a Mindenható hazánk és nemzetünk javára sokáig éltesse!

Hegedüs miniszter a főispán üdvözlő szavaira a következőkben válaszolt:

Méltóságos főispán ur! Tisztelt uraim! Mondhatom, nagy örömmel ragadtam meg az alkalmat, hogy a Székelyföldnek ezen a kiváló részén, mely eddig minden téren annyira el volt hanyagolva, (Igaz!) személyesen győződjem meg mindazokról a dolgokról, melyek a Székelyföld előhaladásának érdekében felhasználhatók. Biztosíthatom önöket arról, hogy mindazt, a mi csak tárczám keretén belül megtehető és csekély tehetségemből kitelik, el fogom követni a Székelyföld felvirágoztatása érdekében. Köszönöm a szíves fogadtatást. (Éljenés).

Az üdvözlő beszédek elhangzása után szállott ki a szalon kocsiból a miniszter neje és leánya, a kiknek özv. Doros Györgyné s leánya Doros Honka és Bokros Irénke gyönyörű virágokkal kedveskedtek. Ekkor nyújtották át a miniszternek és kíséretének a „Székely-Udvarhely“ mult heti számait is és a főispán bemutatta a notabilitásokat.

A vasutól ezután a városba indult a menet, mely erre az alkalomra lobogódsít őrölt. Menetközben az önkéntes tüzoltó-egyesület zenekara játszott.

A város végén fenyőgalyakból készült diadalpompánál a városi tanács elén Demeter Dénes helyettes polgármesterrel várakozott a menet. A helyettes polgármester a következő beszédet mondotta:

Nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur! Kegyelmes uram!

Székely-Udvarhely város közönsége részéről mint helyettes polgármestere városunknak, nekem jutott azon szerencse, hogy Nagyméltóságodnak üdvözlőm mellett „Isten hozott“-at mondjak.

Székely-Udvarhely város közönségének összes lakosai s annak különböző testületei örömtől lelkesülve jelenünk itten meg kifejezést adni határtalan tiszteletünkről gyönyörre, a pokol minden kinja, úgy elveszett minden bátorságom öt kérdőre vonni.

Hej azok a szemek; azok m'att lettem én földöntúvá! Mikor beléjök néztem, nem láttam ott egyebet gyerekes ártatlanságnál s csak azt olvastam ki belőlök, hogy az az észvesztően szép asszony nem lehet a más szeretője, nem lehet senkié, csak az én hűséges, szerető feleségem.

En Istenem, miért is kellett meggyőződnöm az ellenkezőjéről!

Egy egész álló hétig tépelődtem magamban s végre elhatároztam, hogy bizonyosságot szerzek magamnak, rálesek; és bizonyosságot szerzem.

Azon a szép nyári estén együtt kaptam őket. Ott turbékolnak a pitvarajtóban, mint két gerle madár. Midőn megláttam őket, elsétéltem előttem a világ, ordítva huztam elő késemet s markolatig döföttem annak a hátulján asszonyomnak a keblébe. Azután, mint a sebzett vad rohantam a csábító után, de ő elmenekült, nem érhettem utól...

Engem pedig ott találtak eszméletlenül fekvő az alsó malomnál, véres inggel, fedetlen fővel és idehoztak.

Igy volt tekintetes uraim, sem többet, sem kevesebbet nem mondtam. Most már egészen nyugodt vagyok, csak sirni szeretnék, csendesén, sokáig, hogy sirjam ki végképpen magamból ezt a megtépett, összetört lelket.

A törvény emberei megindultan hallgatják végig ezt a mindennapi és még sem oly egyszerű történetet. Van benne valami, a mi több a közönségesnél, a mi oly drámai, oly megrázó benne.

A közönség sorából is most nem a borzadály, hanem a részvét, a számalom hangjai hallszanak.

Majd az esküdtbírósg ítélethozatalra vonul vissza. Kevés idő múlva az elnök kihirdeti az eredményt s a vádlotthoz fordulva kérdi:

— Megnyugszik-e az ítéletben?
— Megnyugszom tekintetes uram, csak még valamit kérdezni szeretnék.

Azai az elnök felé fordul, bizá emeli mély tűzű, sötét szemét s naiv, gyerekes bizalommal kérdi:

— Hat aztán mi van megírva a törvényben arról, ki a más feleségét elcsábítja?
— Arra nincs paragrafus jó ember — felelé az elnök.

— Nincs? No hát úgy is jó.
S azzal nyugodtan fordul a háta megett álló őr-
höz s szinte egykedvűen mondja:

— Mehetünk.

és ragaszkodásunkról s ez alkalommal köszönetet mondani azon szíves elhatározásért, melyszerint székelyföldi utazása alkalmával a mi székely anyavárosunkat is meglátogatni szerencsételtett.

Városunkat kegyes pártfogásába ajánlva, kívánjuk, hogy Nagyméltóságod szeretett hazánk és nemzetünk boldogítására sokáig, de sokáig éljen!

Demeter h polgármester üdvözlőre a miniszter ezeket mondotta:

— Tisztelt helyettes polgármester ur! Fogadjam öszinte köszönetem azért a szíves fogadtatásért, melyben polgártársai nevében is részesített. Örömmel jöttem ide, hogy tudomást vegyek a székelyek bajairól, a melyeken lehetőleg segíteni akarok. Még egyszer köszönöm a szíves fogadtatást.

A miniszter és közvetlen kísérete ezután a főispán Kossuth-utcai lakására hajlatott, a fogadtatásra megjelent összes testületek pedig a kiállítás területére vonultak.

A kiállítás.

A híres „Székely támad“ várbán épült főreáliskolai tornateremben és a váruvaton emelt ideiglenes szímben volt a kiállítás, az első ilyenemű Székely-Udvarhelyen. S hol hajdan ágyuk dörögtek, a fegyverrel diadalmaskodott a székely, most a békés munka vitta egyik leg-szebb győzedelmét.

Pontban 10 órakor érkezett a miniszter és kísérete a kiállításra, melynek kapujában dr. Solymossy Lajos főreáliskolai igazgató fogadta.

A kiállítási területen, a kiállítási épület előtt állottak az összes ipartársulatok, élükön Solymossy Endre ref. kollegiumi tanárral, az iparoskór elnökével s az összes kiállítók, élükön Hargita Nándor ipariskolai igazgatóval, a kiállítási rendező bizottság elnökével.

A kiállítási épület ajtajában a minisztert Hargita igazgató ezen szavakkal fogadta:

Nagyméltóságú miniszter ur!
Kegyelmes uram!

Mindnyájunkat végtelen öröm fogott el azon hirre, hogy Nagyméltóságod városunkat magas látogatásával megtisztelt; nemcsak a város, de az egész megye iparosai lázas buzgalommal igyekeztek, hogy minél több és sikerültebb ipartermékeket állíthassanak elő, ez ünnepeles alkalomra. A lelkesedés szülte ipari termékeket e teremben kiállították s én mint e kiállítás igénytelen elnöke, mindnyájok nevében kérem Nagyméltóságodat, kegyeskedjék megengedni, hogy e termékeket bemutat-hassam.

Az üdvözlő beszédre a miniszter a következőkben válaszolt:

— Nagy örömmel jöttem ide annyival is inkább, mert a speciális kiállításokban mindig nagy gyönyörűségem telik. Köszönöm a szíves fogadtatást.

A miniszter, neje és leánya s kísérete társágában belépett a kiállítási épületbe, hol Hollak főispán bemutatta a tiszteletére meghívott urakat, a főispán pedig a miniszter nejének a hölgyeket.

Az illusztris társaság azután részletesen megnézte a kiállítási tárgyakat. A miniszter a kiállítás fölött többször adott meglegedésének kifejezést.

Különösen a bőrpári termékek nyerték meg tetszését s ki is jelentette, hogy a bőripar tovább fejlődésére szakotatókat fog küldeni.

A miniszter nejének és leányának is nagyon tetszettek a kiállított tárgyak s különösen a speciális székely tárgyak a cserép és famunkák, ezenkívül a szöttek és szőnyegek s a varrottasok nyerték meg leginkább tetszésüket.

A kiállítási épülethöz az udvaron felállított szímben ment a miniszter és kísérete, hol a kerégyártók, kocsigyárosok és kovácsok által kiállított csinos szekerek és kocsik voltak.

Ezeket is aprólékosan megvizsgálta s a kiállítókat a csinos s izléses munkáért megdicsérte. Csúpan az anyag ellen volt itt-ott kifogása. Erre vonatkozólag azonban azt az ígéretet tette, hogy olcsó és jó beszerzési forrásokhoz segíti az iparosokat.

Hogy az egész kiállítás a miniszter és családjának mennyire tetszett, semmi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy a kiállításon több apró tárgyakat vásároltak. Így a többek közt: egy laskanyujtót 40 fillérért Miklós András homoródmási lakostól, egy fanyéret 20 fillérért és egy turó tartót 60 fillérért ugyan-csak tőle, egy tejes fazekat 30 fillérért Kovács Domokostól, egy tintatartót 1 korona 20 fillérért, két sótartót 24 fillérért Bereczkötől Kúsmódról, végül egy kosarat 1 korona 20 fillérért Györfi Ferenc szat. -mihályi kiállítótól.

A kiállítás megtekintése után a miniszter a zászlók alatt álló ipartársulatok elé vonult, hol Solymossy Endre tanár a következő gyönyörű beszéd kíséretében adta át a székely iparosok memorandumát.

Nagyméltóságú miniszter ur!
Kegyelmes urunk!

Udvarhely megye iparosai állnak Nagyméltóságod előtt. Elhoztuk hűségünket, ragaszkodásunkat, tiszteletünket.

Igaz örömmel, reményteljes érzéssel vagyunk eltelve, mikor Nagyméltóságodat körünkben színről-színre láthatjuk! Sok bajunk, nehéz megpróbáltatásaink közepette igaz örömben vagyunk, mivel Nagyméltóságod jelenléte azt szolgálja. „Bízatos! Nem hagyjuk el! En mondom ezt nektek a magyar haza szószólója! Hű gyermekei voltatok, vagytok e szeretett hazának; panaszaitokat meghallgatom, sebeiteket bekötözöm; hiszen ti vagytok az én erőm.“

Öseinktől öröklött erényekkel áldozunk azokért a fenséges céloktól, melyeket Nagyméltóságod megvalósítani akar. A mi erőnkre ily céloknál a haza, az alkotmány s nemzet minden időben számított; az idők végeig számíthat. A mi székely erőnk Nagyméltóságod ereje; fájdalom most gyengék vagyunk. Esdve kérjük Nagyméltóságodat erősítsen, ne hagyjon bennünket el.

A nélkülözésben való kitartás a székelységnek mindig egyik fájó tulajdonsága volt! Félelmes, vajjon a mostani megpróbáltatás nem mulja-e felül kitartásunk! Ipari helyzetünk oly kétségbeesetten nyomasztó, hogy nekünk nem enyhítő vigaszra, pillanatnyi segítségre, de radikális orvoslásra van szükségünk.

Fél század óta lassanként kallódtunk, eddig esendesen túrlünk; most Nagyméltóságodnak keservesen panas-zolunk!

Nekünk még az is jól esik, Nagyméltóságod iránt az is halára kötelez, hogy Nagyméltóságod előtt kipanaszálhatjuk magunkat. Halásak leszünk, hogy Nagyméltóságod nekünk erre alkalmat adott. A mit eddig a bürokrácia elfeledett, talán eltartat, most leplezetlenül Nagyméltóságod elébe hozhatjuk azt.

Engedje meg azért Nagyméltóságod, ha szívünk szerint szólunk és kimondjuk azt: Nagyméltóságod az első, ki sorsunkat látni akarja, ki velünk szeretettel foglalkozik. Mert eddig velünk senki sem gondolt. Önzéstelenül velünk senki sem foglalkozott. Vezető ember-eink csináltak ugyan eddig is holmi színes és ötletszerű ipari kezdeményezéseket, hirdetvén, hogy ezt az iparos osztályért tették, valójában azonban egyéni emelkedésükért, hatalmuk népszerűsítéséért és sohasem az iparosok valódi érdekeiért. A politikai birkózás megyénkben letört mindennemű gazdasági érdeket. Nekünk tábor kellett állnunk itt is, ott is. E mérkőzés égette el úgy az ök, mint a mi erőinket. Összeomlott erkölcsi és anyagi egzisztenciánk s a Romániába vezető mesgyék jelölők e küzdelmek útját. Hibás jelszavak, téves irányzatok, politikai megtorlások gazdasági érdekeinket árván hagy-ták. Ezen helyzetünket tárjuk fel e rövid emlékiratban, melyet átnyújtani bátorodom s esdve kérjük Nagyméltóságodat, hogy vegye azt figyelembe és székely véreit ne hagyja el.

Zugó éljenés, zajos tetszésnyilvánítások között mondotta el és végezte be Solymossy beszédét, mely egy a miniszterre és környezetére, valamint az egész közönségre nagy hatással volt.

Majd hortikában átnyújtotta a miniszternek az iparosok memorandumát, melyre a miniszter ezt az előleges választ adta:

Tisztelt iparos polgártársaim! Az átadott emlékirat jó vastag, ebből gondolom, hogy sok panasz lehet benne. De ha még egyszer annyi lenne is, még akkor is kerestül tanulmányoznám, pedig személyesen jártam be az ország legtöbb vidékét és az ilyenemű memorandumoknak olyan nagy tömege fordult meg kezemben, hogy annak, a mi az önkérvényében foglaltatik, legnagyobb részét már kívülről is tudom, a nélkül, hogy elolvastam volna. Engedjék meg azonban, hogy a szónok által oly ékesen elmondottakra én is oly öszintéséggel reflektálhassak, mint a minővel tisztelt szónokuk is bajaikat elém tárta. Az én idejövetelem, mint a szónok ur mondta, arra készletti önöket, hogy bizzanak és reméljenek, — tehát bízatosok és reméljete! De hozzáteszem azt is, hogy: dolgozzatok és tanuljatek! Én magam is sokat dolgozom és azt hiszem, hogy az önzellen munka az, mely feltétlenül megtermi gyümölcsét. Ha én is csak azt mondanám önöknek: bízatosok és reméljete, ezzel nem sokat mondanék, mert ebben önöket nem segíthetem. Azért mondom tehát: dolgozzatok és tanuljatek. Ebben már segítségükre is leszek. (Éljenés.)

Már amennyiben segítségükre lehetek. Am itt mindenekelőtt a régi rendszerrel kell szakítani, a multnak hibáit jóvátenni. Aljanak össze és tömörítenek, egyfelől azért, hogy összetartással sokkal többet lehet elérni, másrészt pedig azért, mert így lehet legtöbbet tanulni. Egyik leg-főbb bajuk különben az, mint csinos kis kiállításukban is meggyőződtem róla, hogy az anyag, a melyből dolgoznak, rossz és drága. Tömörüléssel érhetik el leginkább azt, hogy olcsó anyaghoz juthassanak, tanulással pedig azt, hogy ezt az anyagot kellőképen meg is tudják választani. Az anyagért jelenleg valóságos uszoramokat fizetnek. (Igaz!) Versenyképes ipart üzni pedig uszoramattal nem lehet. A másik baj itt is, mint a kisiparosok körében mindenütt, a rossz hitelviszonyokban rejlik. Ezen szintén csak kitartó munkával lehet segíteni. Hogy én valakinek a hitelét emeljem, az tisztán képtelenség.

Akármielyen radikálisan parancsolnám is meg, hogy ennek vagy annak hitele emelkedjék, higgyék el, uraim, hogy az bizony nem emelkednek, ha az illető maga évek munkájával arra nem törekedett, hogy azt magának megteremtse és megszilárdítsa. Legyenek meggyőződve arról, hogy a mint tisztelt szónokuk is mondta, én a székelyföldi ipar pártolásából politikát nem csinállok. És a kibeket törekvést s jóindulatot látok, azt, amennyire tölem csak kitelik, elősegítem, legyen annak politikai pártállása vagy vallási hitelekezete bármilyen. (Éljenés.) Ellenben, a hol ezeket nem tapasztalom, tartozék az illető saját politikai pártomhoz, vagy legyen bár annak éppen zászlóvivője, elősegíteni azért sohasem fogom és nemcsak nekem, hanem annak a kormányának is az a jelszava, a melynek csekélységem is szerény tagja. Bizalmukat, a melyet felajánlani szívesek voltak, kizsákmányolni nem fogom, de a mennyiben csak tölem telik, mindenben segítségükre leszek. Átnyújtott memorandumukat, mint említém, noha még nem olvastam, igen jól ismerem és az abban foglalt panaszokon radikálisan segíteni csakis úgy tudok, hogyha a fekélyt, mely elhaladásuknak útját állja, kivágom. Itt kérem bizalmukat, melyet felajánlani szívesek voltak, mert a vágás fájdalmas lesz, de ez nem azért történik, mintha ez által fájdalmat akarnék önöknek okozni, hanem azért, hogy bajukat annál könnyebben orvosolhassam. Legyenek meggyőződve róla, hogy a mennyiben csekély tehetségemtől kitelik, minden erőmből azon leszek, hogy önökön segíthessek. (Éljenés.)

A miniszter és kísérete ezután Solymossy Lajos dr főreáliskolai igazgatónak a reáliskolai épületben levő lakására ment fel rövid villásreggelire. S innen indult az ipariskola megtekintésére.

Az ipariskolában.

Egynegyed tizenegyor érkezett az állami kö- és agyagipari szakiskolába a miniszter hozzátartozóival. Az intézet udvarán Spaller József rendes tanár vezetése mellett az ifjusági daloskór Hymnusz-a után Hargita Nándor igazgató következő beszéddel üdvözölte:

Nagyméltóságú miniszter ur!
Kegyelmes uram!

A tudományos előképzettség megszerzésére városunk évszázad óta több intézettel rendelkezik, de még csak hét éve annak, hogy az ipari szakoktatás ezen felszentelt esernoka létesítettett. Mindnyájan tudjuk, hogy

hogyan ezzel székely anyavármegyénk közügyeinek szolgálatokat tehesünk. A Székely-Udvarhelyet a furdó-idény alkalmából bárhova — ha még többször is változtatják helyüket — utánküldjük t. előfizetőinknek. Az előfizetések mielőbbi szives megújítását s az esetleges hátralékok sürgős kiegyenlítését kérve, lapunkat további kegyes támogatásukba ajánljuk. Kiváló tisztelettel: „Székely-Udvarhely” szerkesztősége és kiadóhivatala.

KÜLÖNFELÉK.

Pax.

Az ev. ref. egyház Hegedűs miniszter előtt.

Fogadást megelőzőleg a miniszter a főispánnál levő magánlakásán kihallgatásra hívta Menyhárt András ev. ref. esperest, mely alkalommal értesülésünk szerint határozott óhaját fejezte ki az iránt, hogy a vármegye alispánjának Menyhárt espereshez intézett átiratában és nevezett esperes válaszában nyilvánult félreértések kölcsönös megnyugtató útján megszüntetessék s ez által az egyházi és világi hatóságok közötti békés viszony megszilárdíttassék. Miután pedig ez mindkét részről érzett óhaját képezte, még a fogadások két első pontjának lefolyása alatt az ev. ref. egyház világi és egyházi vezető férfiai az alispáni irodában összegyűltek, kiknek jelenlétében az alispán kijelentette, hogy miután a hatóságok és testületek jogkörének kölcsönös tiszteletben tartása képezi az alapját azok békés működésének s miután az Erdélyi Protestáns Lapok I. évi 22-ik számában megjelent cikknek a vármegye ellen irányulni látszó éle éppen ennek megzavarására vezethető volna: az espereshez intézett átiratával csupán ezen kérdés tisztázását óhajtott. Amint azonban Menyhárt Andrásnak a lapokban közölt beszédéből értesült arról, hogy a sérelmes kifejezések a beszédben nem foglaltak, a további lépésektől azonnal elállott, s az ügyet a püspökhöz fel sem terjesztette. Kijelenti, hogy az egyházi autonómiát megsérteni legkevésbé sem állott szándékában, s sajnálja, hogy átirata ilyen felmagyarozásokra szolgáltatott alkalmat. Ezen nyilatkozatra viszont Menyhárt esperes jelentette ki, hogy az alispán átiratában sérelmezett kifejezéseket ő nem használta, s ennek tudatában válaszolt az alispán átiratára. Maga részéről az ügyet a kölcsönös megnyugtató felvilágosítások után szinten teljesen befejezettnek tekinti. Mindkét nyilatkozat a jelenlevő egyházi és világi férfiakra igen jó hatást tett s ennek befolyása alatt vonult be az ev. ref. egyház, kollegiumi tanári kar és gondnoki testület a miniszterhez tisztelegni. A megjelentek érzelmét Menyhárt esperes tolmácsolta ismert ékezzel: „Mire a miniszter a következőkben válaszolt:”

Amíg a jelenlegi kormány fennáll, megvan a biztosított arra nézve, hogy az a felekezetek közötti békét úgy óvja meg, hogy a protestáns autonómia semmi téren esorbitást ne szenvedjen. Magam is a kormány tagja vagyok és hitemmel és becsületemmel állok jól, mert elég éles szemem van arra, hogy észrevegym a jelenségeket, hogy jogaim és érdekeim mindenütt megvédve lesznek. Én részéről nem haboznám állásomat feláldozni, ha az ellenkezőről szereznek meggyőződést. Ne engedjék magukat minden szó és kis jelenség által lelki nyugalmukban és türelmükben megzavartatni, mert nem szabad, hogy mi adjunk okot némelyek türelmetlenségére folytán a felekezeti békének akár e helyen, akár másutt megzavarására. Azért vagyok most nyugodt, mert reményem van, hogy a felmerült incidens nyomtalanul elenyészik. Egyházzal érdekeltem kérem hassanak erre, hogy zavartalanul szentelhessek működésüket üdvös feladatuknak.

— **A trónörökös házassága.** A hivatalos lap közli Ferenc Ferdinánd házasságát, továbbá, hogy a király legfeljebb kézirattal Ferdinánd főherceg Ö. cs. és kir. fensége morgantikus hitvesét Zsófiát, született Chotkowi és Wogini Chotek grófnőt díjmentesen örökös hercegi rangra emelte Hohenberg névvel és „Ö hercegi kegyelmessége” czimzessel.

— **Kinevezések.** Hollak Arthur, vármegyénk főispánja Ferenczy Ferenc eddigi árvászeki iktatót vármegyei harmadik alszámvevőnek; Papp Dénes központi szolgabírói irnokot pedig vármegyei árvászeki nyilvántartónak nevezte ki.

— **Hegedűs miniszter Segesvárt.** Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter és családját székelyföldi utjából f. hó 6-án a délutáni rendes gyorsvonattal Budapestre utaztatva Segesvárt, Sándor László főispánnal élén a város minden nemzetiségű előkelő közönsége nő és férfiak ünnepi díszben öltözve a pályaudvaron üdvözölték. Az üdvözölő közönség nevében Sándor László főispánné piros szegű virágcsokrot nyújtott át Hegedűsnek és Kedves Margit rózsapézma és fuksziából kötött csokrot a miniszter leányának adott át. A minisztert és családját igen kellemesen lepte meg a segesvári magyar és szász közönségnek e nem várt s spontán megnyilatkozó üdvözlése. A miniszter, felesége és leánya a gyorsvonat indultáig leereszkedő nyájassággal és barátsággal beszélgetett a megjelentek közül többekkel.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Szász Béla muzsnai áll. elemi népiskolai tanítót a székelykeresztúri áll. el. népiskolához helyezte át. Muzsna sokat vesztett benne, de ugyanannyit nyert Székely-Keresztúr.

— **Papi beköszöntő.** Varga Dénes hódmezővásárhelyi unitárius papot Ferenczy József unitár. püspök Alsó-Siménfalvára nevezte ki lelkésznek. E hó 26-án érkezik meg állomására az új pap és e hó 29-én tartja beköszöntőjét, mikor ünnepélyes beiktatása is lesz. A hívek nagy ünneppé válnak a beiktatására.

— **Halálozás.** Részvételt vettük a következő gyászjelentést: „Nagyszemű Konec Matild özv. Drotleff Vilmosné és gyermekei, Konec Gyula m. á. v. ellenőr és neje Tannhofer Emma és gyermekeik, Konec Gusztáv nagykereskedői cégjegyző és neje Gallap Matild és leányuk, Konec Frigyes m. kir. honvéd alezredes, Konec Ármán gyógyszerész és neje Heissinger Klórid és gyermekeik Konec Henrik m. kir. honvéd őrnagy és nejei.

Burdács Irma és leányuk, Konec Lotti mint gyermekek, menyek és unokák; Konec Aurél vármegyei I. alszámvevő, Konec Irma és férje Sandner Imre cs. és kir. őrnagy s fiók, mint édes gyermekek, vő és unoka; özv. Daraghi Mihályné és leánya Irma, valamint férje Sándor Domokos képezdei r. tanár s gyermekeik, mint testvér, unokatestvér, sógor és másod unokatestvérek, valamint számos rokon nevében mély fájdalommal tudatják, hogy a feledhetetlen jó anya, anyós, testvér és rokon nagyszülősei özv. Konec Andrásné szül. Nösner Mária folyó év és hó 4-én délután 6 órakor, végegyengülésben, hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. A meghaldogult hült tetemei folyó hó 6-án délután 5 órakor fog az ev. ref. egyház szertartása szerint, az ev. ref. temetőben lévő családi sírhelyen örök nyugalomra helyeztetni. Béke lengjen hamvai felett! Sz.-Udvarhelyen, 1900. évi július hó 4-én.”

— **Kiküldetések.** A kereskedelmi m. kir. miniszter Hargita Nándor helybeli szakiskolai igazgató-tanárt és Janecsek József művezetőt a párisi világkiállítás tanulmányozására küldötte ki — államköltségen. Ismerve ügybuzgóságukat, hisszük, hogy szerzendő gazdag tapasztalataikat kellően fogják érvényesíteni itthon.

— **A kiállításról.** A kiállított tárgyak száma 929 drb, pénzértéke 13112 korona volt. Eladtak 120 drb tárgyat 1900 korona értékben. A Székely-Udvarhelyi mult számában felsorolt kiállítókon kívül részt vettek még a kiállításban: Iermescher János Helyt, egy újra fényezett kocsis Cseke Lajos Helyt, egy írósztal. Beneczedi Pál Helyt, mosdó asztal. Horváth Zsigmond Kovács Parajd, patkócsap. Székely János lakatos Helyt, borított zár. Sándor Albert és Gergely kocsigyártók Helyt, félkész kocsik. Gertyánffy J. Fiai Helyt, oke és taliga. Korond község 7 kb. edény. Sándor Zsuzsa H. Abásfalva, házi szőttek. Kovács Mariska Parajd, asztalfutók Szilágyi Róza Betlenfalva, kézi munka. Péter Lajosné F.-Bolgogasszonyfalva, kézi munka. Szabados J. János fűtés Helyt, fogas. Filep János Korond, tapló munkák. Csiki Ilona Helyt, kézimunka. Sándor Ilona Lokod, szőttes munkák. Szojtyori Amalia Helyt, kézimunkák. Paget Oliver Parajd, faszén. Szűcs Dénes Parajd, barnaszén, vaskó és mész-kőzet. Ince Gyula sajtgyáros Baróth, küllő féle sajtok. Helyből: Virág Ferencz takács, Szentes Márton takács, szőttek. Tóth József keményseprő, görögűz fájlja.

— **Dr. Lukácsffy István ügyvéd,** kir. közjegyző-helyettes f. évi augusztus 1-én ügyvédi irodát nyit városunkban Kosuth-utca 4. (Flórián Bogdán tulajdonát képező házban.) A kitünően képzett és gazdag tapasztalatokkal bíró jogászt előre is ajánljuk pörösködő közönségünk figyelmébe.

— **50 ösztöndíjas tanuló.** Az ev. ref. kollegiumban július hó 2-án tartotta meg a Kis József-féle segélyt kiosztó bizottság rendes évvégi ülését dr. Mezői Ödön kollegiumi főgondnok vezetése alatt. Jelenvoltak Udvarhelyvármegyei tisztviselői karából dr. Damokos Andor alispán, gróf Lázár Ádám főjegyző (mint a régi két alkirálybíró egyikének helyettesítője) és Ádám Albert (b. főjegyző) (mint a főnotárius helyettesítője), a kollegium részéről Gönczi Lajos igazgató, mint előadó, Pélegházi Antal gazdasági felügyelőtanár (mint a régi senior helyettesítője), Kovács Dániel r. tanár (a contra-scriba helyett) mint jegyző. A bizottság egyhangú megállapodással az alábbi 50 jó előmenetelű és jó magaviseletű tanuló vette fel egyenként 50 korona segélyre: Kovács Lajos, Szén András, Farczadi Béla, Dávid Emánuel, Soós Adolf, Apáthy László, Felszegi István, Istók Sándor, Máthé Sándor, Bódi Dénes, Apáthy Zoltán, Visky Károly, Dersy Domokos, Bartha Samu, Nagy Elek, Péter Géza, Szabó Miklós, Bagossy Kálmán, Biró Gyula, Bedő Béla, Szörnyű Béla, Hrobony Adolf, Fancsal Sándor, Miklós Pál, Nagy Lajos (IV. osztály), Szabó Gyula, Hegyi István, Reichert Pál, Pál Lajos, Péter Endre, Gönczi Gábor, Molnár József, Dénes Dezső, Demeter Árpád, Bedő Ferencz, Páffy Béla, Szabó Ferencz, Nagy Lajos (III. oszt.), Sipos Árpád, László Mihály, Pál Dénes, Zágoni István, Dénes János, Gombos József, Gothard József, Mester Mihály, Kovács Gábor (parajdi), Péter Gábor, Pál Jenő és Musnay László.

— **Sódrágaság.** Több felől panaszt vettünk, főleg Oklándról, Karácsonfalváról és Almásról, hogy az örlött sónak kilóját 20, az örletlen pedig 18, fél kilónként 10—10 fillérbe adják az árusok, holott a megszabott ár az örlöttre 19, az örletlenre 17 fillér kilónként. Felhívjuk e sajnós körülményre a p. ü. igazgatóság figyelmét, valamint arra is, hogy az árusok a lejárt sok év alatt mennyi jogtalan nyereségre tettek szert ily módon, még pedig tudva és szándékosan, s hogy nem lenne-e igazságos eljárás tőlök az áruházi engedélyt azonnal bevonni? Hát dohánnyal és helyeggel is folyhatnak-e ily üzelmek?

— **Mártonffy Márton,** kir. tanácsos, cz. osztálytanácsos, az iparos tanoncziskolák országos főigazgatóját a király állásában véglegesítette. Nem akarunk Mártonffynak diethymnuszt zengeni, hiszen ismeri őt az egész ország, azt azonban kedves kötelességünk konstatálni, hogy úgy az iparos, mint a kereskedő tanoncziskolák az ő vezetésére alatt nagyon sokat haladtak. S ha most a miniszteri kinevezést királyi kinevezés követte, azt hisszük egy lépéssel előre haladtunk ezeknek az iskoláknak az önállósításában. Az érdemes férfiú kitüntetéséhez pedig ma is tiszta szívből gratulálunk.

— **Helyszíni tárgyalás.** Folyó hó 3-án tartott meg az alsórákos—felsórákos—baróthi közs. közlekedési közut kiépítése céljából elrendelt helyszíni tárgyalás Alsórákos községben. A tárgyalás célja volt megállapítani azon arányt, melyben az érdekelt községek az ut építése, kezelése és fenntartásához hozzájáruljanak. A bejárásra részt vett Nagy-Küküllővármegye képviselőiben Dr. Seiwert Vilmos I. aljegyző, mint a bizottság vezetője, Simon Norbert kir. mérnök, mint a vonatkozó műszaki tervezet elkészítője és előadója, Udvarhelyvármegye részéről Gróf Lázár Ádám főjegyző és Hoffmann Sándor kir. mérnök, Háromszék vármegye részéről Bálint Dénes jegyző, továbbá megjelentek az érdekelt Alsórákos, Felsőrákos, Baróth, Kőpecz, Hévíz községek képviselői is. A helyszíni tárgyalás eredménye azon bizottsági javaslat lett, mely szerint minden vármegye köteleztessék, hogy a saját területén levő utrészt a már megállapított saját megyebeli érdekeltégek által építésre adja. A Nagy-Küküllővármegye területére eső utrészt ez

idő szerint már ki van építve. Remélhető, hogy immár ezen régóta vajdó kérdés rövid idő multán teljesen tisztázva lesz.

— **Új állatorvosi állomások az erdélyi részeken.** Az erdélyi részek különböző pontján mintegy 60 új állatorvosi állomást fog közelebről rendszeresíteni a kormány. Az állatorvosok a szükség szerint és különböző megyékben lesznek elhelyezve. Az orvosi körök most jelölik ki.

— **Emléket az agyagfalvi réten.** A székely emlékalap javára vargyasi Kisgyörgy Sándor, unitárius esperes adakozott 2 koronát ezt hozzáadva a már begyűlt 2807 kor. 10 fillérhez az alapszege tesz 2808 kor. 10 fillért. Fogadjon nemes szívű adakozó hazafias adományáért a végrehajtó-bizottság hálás köszönetét. Sz.-Udvarhelyi, 1900. június hó 30-án. Ferenczi János, végrehajtó biz. pénztárnok.

Apróhirdetések.

(E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.)

Fogorvos Kovács J. budapesti specialista városunkba megérkezett rövid idői tartózkodásra. Ertesíti a n. é. közönséget, hogy azok, kik segélyt igénybe akarják venni, minél előbb sziveskedjenek jelentkezni, mert vannak műtétek (pombázások és műfogbetétek) melyek néha huzamosabb időt igényelnek, hogy lelkiismeretesen befejezni lehessen a műtétet. Lakása Budapest szálló 1. szám.

Koródi István főreáliskolai szolgának e hó 2-án d. u. 1/2-3 óra között míg a vasuti hídon felül a Küküllőben fürdött, ezüst remontoir óráját mellényével együtt ellopák. Az óra mutató lapjára neve fel van karcolva. Ha valaki nyomára lel s az ellopott tárgyat visszajuttatja, illő jutalomban részesül.

Pénztárosnő keresetük egy helybeli divatrua üzletbe. Ajánlatok e lap kiadóhivatalához kéretnek.

Utasítás

a hazai iparnak állami kedvezményekben való részesítéséről szóló 1899. évi XLIX. t.-cz. végrehajtása tárgyában.

(6. Folytatás.)

A gyári és iparsó kiszolgáltatása alkalmából az illető gyár vagy ipartelep tulajdonosa biztosítékot tartozik letenni.

Ez a biztosíték, mely az 1875. évi L. t.-cz. 13. §-a szerint a teljes egyedárusági arnak 20 százalékát képezi, az 1899. évi XLIX. t.-cz. említett rendelkezésével fogva, a jelzett mértéken alól is megállapítható, rendszerint annak felében, vagyis a teljes egyedárusági ár 10 százalékában teendő le az igényjogosult gyár vagy ipartelep tulajdonosa által.

A kiszolgáltatható tisztaltalan sémennyiséget a m. kir. pénzügyminiszter utalja ki a fentnevezett egyik főbányahivatalnál, meghatározva azt a vegyszert, melylyel a kiutalt só ugyanott denaturálandó. A denaturálás költségeit az igényjogosult gyár vagy ipartelep tulajdonosa tartozik viselni.

Az illető gyár vagy ipartelep által átvett iparsó külön zart helyiségben helyezendő el és rendszeres ellenőrzés alatt áll.

18. §. A törvény 4. §-a alapján engedélyezhető szállítási kedvezmények csakis oly tárgyakra nézve adatk meg, melyek az országban szerzettettek be.

E szabály alól kivételnek csakis azon esetben van helye, ha az illető tárgyak az országban nem állíthatnak elő.

A szóban levő szállítási kedvezmények tekintetében egyébiránt az alábbi határozmányok mérvadók:

1. A m. kir. államvasutakon és az állambiztosított élvező vasutakon önköltségi díjtételek alá esnek az építéshez szükséges koanyag, kavics, homok, téglá, mész, cement, vasszerkezetek, épületfa, fedőanyag, vízvezetési csövek, iparvágányok létesítése esetében a fentebbi anyagokon kívül a sinek, sinkapcsoló szerek, talpfak, kiterők, fordító korongok, váltó biztosítási berendezések, továbbá az összes berendezéshez szükséges gépek, gépkatrészek, készülékek, szerszámok, kazánok, tartányok.

Mennyiben minősíthetők netán egyéb, itt föl nem sorolt tárgyak olyanoknak, melyekre önköltségi kedvezmény igényelhető, arra nézve esetről-esetre a kedvezmény engedélyezése alkalmával a mérvadó körülmények figyelembe vétele mellett a kereskedelemügyi m. kir. miniszter dönt.

2. Az 1. §-ban felsorolt teherárúként szállítandó építési és berendezési tárgyak után, a mennyiben azok a darabú osztaályokba vagy az A) osztaályba tartoznak, kocsis- és fuvarlevelelként legalább 5000 kgr. súly után való díjfizetés esetén 100 kgr. és kilométerenként 032 fillér egységtétel, 100 kgr.-ként 8 fillér kezelesi illeték és a törvényes szállítási adó alapján esedékes viteldíjak, a mennyiben pedig a kérdéses cikkek a többi kocsirakományi osztaályok valamelyikébe tartoznak, a tényleges súly, de kocsis- és fuvarlevelelként legalább 10,000 kgr. után való díjfizetés esetén 100 kgr. és kilométerenként 020 fillér egységtétel, 100 kgr.-ként 4 fillér kezelesi illeték és a törvényes szállítási adón alapuló díjtételek fognak számítani.

Legcsekélyebb illeték gyanánt 100 kg.-ként 8 fillér fizetendő.

3. A felsorolt építési anyagoknak az ipar- és bányavágányokon, valamint a nyílt pályán való díj-számítására nézve a következő szabályok mérvadók:

a) A magánfelek tulajdonát képező ipar- és bányavágányokon, az illető vágánytulajdonossal kötött üzemi szerződésben megállapított koostkiállítási díjtételek alkalmazandók.

Oly esetekben azonban, midőn a nyílt vonalból kiágazó s magánfél tulajdonát képező ipar- és bányavágányokon a szomszéd állomással egy összegen kifejezett, tehát az államvasuti nyílt vonalra eső díjtételeket is magában foglaló kocsikiállítási díj van szerződésileg megállapítva, az ipar- vagy bányavágányon való szállítást az együttes díjnak 50 százaléka fizetendő,

(b) Valamely államvasuti bánya- vagy egyéb mellékvágányon (összekötő parti vágány stb.), valamint a nyílt pályán be- vagy kirakandó, a fenti egy pontban felsorolt építési anyagok díjszámítása közetközleg eszközözendő:

Oly esetekben, midőn az építési anyagok az államvasutak nyílt vonaláról, vagy nyílt pályán tekintendő bánya- vagy egyéb mellékvágányról egyes kocsiakománnyokban szállítanak, ezek után a m. kir. államvasutak helyi díjszabásának illető szakaszaihoz meghatározott illetékek 50 százalékkal mérsékelve alkalmazandók, mi mellett egyebekben az ezen szakaszok ban foglalt határozmányok mérvadóak.

Ugyanezen díjszámítás alkalmazandó az építési anyagoknak a leadási állomásról a nyílt pályára való kiállításra nézve. A mennyiben azonban a kiállítás oly rakodó helyre történik, mely használható kiterővel bír, melyre tehát a szállítás a rendes vonatokkal eszközölhető, ez esetben a díjszámítás az egyes kocsiakománnyokban szállított építési anyagok után is a tényleges díjszabási távolság alapul vételével az illető kiterő alkalmazandó.

4. Az önköltségi viteldíjak alkalmazása mellett a szállítmányok be- és kirakásáról a kedvezményt igénybe vevő fél saját költségén tartozik gondoskodni.

5. A mennyiben jelen utasítás másképpen nem határoz, a szóban levő szállítmányok tekintetében általában a m. kir. államvasutak helyi díjszabásában foglalt határozmányok mérvadóak, mihez képest a fellelő mellékilletékek, valamint külön teljesítményekért díjszabásilag fennálló egyéb illetékekre (mint például hidvám, átrakodási, átszállítási, mérlegelési és pótilletékek stb.) vonatkozólag díjszabásilag fennálló határozmányok a jelen utasítás által nem érintettek, illetve az említett szállítmányok után is díjszabászerűen fizetendők.

Ugyancsak a fennálló határozmányok alkalmazandók a járművek használata, illetve fel- és lerakása körül netalan előforduló késedelmek esetében.

6. A fentebbiekben megállapított önköltségi kedvezmény rendszerint visszatérítés útján alkalmazatik. Kőanyag, homok, téglá és egyéb tömeges szállítványok után azonban az önköltségi kedvezmény az illető viszonylatok bejelentése esetén lehetőség szerint rovatolós utján alkalmazatik.

7. Az önköltségi kedvezmény érvényességi tartama azon rendelt keltétől, melylyel az a 25. §. szerint benyújtott külön folyamodvány alapján engedélyeztetett, de legkésőbb az ezen folyamodvány benyújtását követő négy hét lejártától a gyár üzembe helyezésének s illetve a gyár megnyitására vonatkozóan az új létesítmény használatba vételének napjáig terjed.

Ezen érvényességi időtartam keretén kívül, akár azt megelőzőleg, akár azt követőleg eszközölt szállításokra az önköltségi kedvezmény ki nem terjeszthető.

III. Fejezet. 19. §. A ki a törvényben megállapított állami kedvezményekben részesülni kíván, tartozik ez iránt szabályszerű béléggel ellátott kérvényben folyamodni. A kérvényezés vagy a kedvezmények előzetes biztosítására vagy végleges megadására vonatkoznak.

Az előzetes biztosításnak létesítendő gyárakra, illetve ipartelepekre nézve van helye. Ez esetben, ha nem mezőgazdasági szeszfőzdekről van szó, a kérvényhez, melynek lehetőleg kimerítő tájékoztatást kell magában foglalnia az ipartelepen előálltani szándékolt iparcikkokról, valamint az ipartelepen alkalmazandó munkások számáról, az ipartelep telkébe, épületeibe és berendezési tárgyaiba befektetendő tőke nagyságáról és az ipartelep évi termelésében megközelítő értékéről, mellékelve kell lennie:

1. az ipartelepen alkalmazandó eljárások rövid leírásának;

2. azon berendezési tárgyak jegyzékének, melyek az országban előre láthatólag beszerezhetők nem lesznek.

Ha pedig létesítendő mezőgazdasági szeszfőzdekre vonatkozó előzetes biztosításról van szó, az ez iránti kérvényhez, melynek a szeszfőzdeben előreláthatólag feldolgozandó nyers anyagok nemére és mennyiségére nézve kell tájékoztatást tartalmaznia, a fent 1. és 2. alatt megjelölt adatokon kívül, folyamodóknak még csatolniuk kell:

3. a létesítendő szeszfőzdevel kapcsolatba hozandó mezőgazdasági földterületekre vonatkozó tulajdon, esetleg haszonbérleti jogokat igazoló okmányokat és

4. az illető gazdaság egyes földterületeinek térfogatát és művelési ágát kiüntető birtokiv hiteles kivonatát.

A végleges engedélyezésnek már üzembe helyezett gyárakra nézve van helye s ez esetben az előbb említett adatokon s mellékleteken kívül a folyamodványhoz mellékelve kell lennie a telep műszaki rajzainak is. E műszaki rajzoknak 1:50 léptékben kell elkészítve lenniük és a berendezési tárgyakat mérethelyesen kell föltüntetniük. (Dispositív rajz.)

Az így fölszerelt folyamodványok az ipartelep üzembe helyezését követő három éven belül, közvetlenül a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez, a mezőgazdasági szeszfőzdeket illetőleg pedig a földművelésügyi m. kir. miniszterhez nyújtandók be.

20. §. Mezőgazdasági szeszfőzdek vállalkozói az állami kedvezmények iránti kérvényükhöz az ezen utasítás 19. §-ában felsorolt kellekeken kívül csatolni tartoznak:

a) a szeszfőzde és azzal kapcsolatos mezőgazdasági földterületekre vonatkozó tulajdonjogok igazolásul a hiteles telekkönyvi kivonatot; a mennyiben pedig a szeszfőzde a telekkönyvben kiténtetve nem lenne, az illetékes közigazgatási hatóság bizonyítványát a szeszfőzde tulajdonjogi viszonyára nézve;

b) ha a telekkönyv az egyes földterületek térfogatát és a tényleges művelési ágakat (szántó, legelő) nem tünteti ki, a kataszteri birtokiv hiteles kivonatát;

c) ha a folyamodó a szeszfőzde, vagy az azzal kapcsolatos mezőgazdaságnak haszonbérleje, az idevonatkozólag fennálló haszonbérleti szerződéseknak

az aláírásokra nézve hitelesített eredeti példányait, vagy azok hitelesített másolatait;

d) az illetékes közigazgatási hatóságnak arra vonatkozó bizonyítványát, hogy:

1. a szeszfőzde az a) és b), esetleg c) pont alatti adatokkal igazolt mezőgazdasággal oly összefüggésben van, hogy a szeszfőzde részére a szükséges nyers anyagot kizárólag, vagy legalább túlnyomó nagy részében a vele kapcsolatos mezőgazdaság szolgáltatja, és hogy

2. a szeszfőzde viszont a nyert moslékot ezen mezőgazdaság javára mint takarmányt, vagy legalább az általa ezen a moslékon saját vagy idegen számára bizlalt marháól származott trágyát engedi át; és

3. a mennyiben a szeszfőzde nem az azzal kapcsolatos mezőgazdaság területén fekszik, hogy annak a kérdéses mezőgazdaságtól való távol 8 kilométert meg nem halad;

e) a szeszfőzde mezőgazdasági jellegét igazoló pénzügyigazgatási végzését, vagy annak hitelesített másolatát;

f) a szeszfőzdeben előreláthatólag feldolgozandó nyersanyagok nemének megjelölésével a követelt főzési eljárás leírását.

A mennyiben a szeszfőzde és a vele kapcsolatos mezőgazdaság vállalkozója nem egy és ugyanazon személy, a 2. pont alatt említett ténykörülmények fennállásának beigazolására a közöttük a moslékra, illetve a trágyára nézve létező szerződés is bemutatandó.

Azon összefüggés kimutatására, mely a valamely szövetkezet által üzemben tartott szeszfőzde és a szövetkezet tagjainak egyes mezőgazdaságai között fennáll, a szövetkezésre vonatkozó alapszabály is bemutatandó.

Szövetkezetek által üzemben tartott szeszfőzdekre vonatkozó folyamodványoknak a fentebb foglalt adatokat nemcsak a szeszfőzde, hanem a szövetkezet minden egyes tagjának mezőgazdaságára kiterjedőleg is kell tartalmaznia.

A mennyiben az illető mezőgazdasági szeszfőzde oly szeszfinomítóval van kapcsolatban, mely szeszfinomító szabadraktárra nyilvánított, az illetékes pénzügyigazgatóság végzésével igazolni tartozik a kérelmező azt is, hogy saját vagy idegen termelésű szesz finomítását is eszközöli-e? Az a körülmény, vajjon a szeszfőzde helyi összeköttetésben levő szeszfinomító szabadraktárra nyilvánított, az illetékes pénzügyigazgatóság végzésével igazolandó.

A mezőgazdasági szeszfőzdeknek az ezen törvényben említett kedvezményekben való részesítése iránti kérvények közvetlenül a földművelésügyi m. kir. miniszterhez nyújtandók be.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Kisebb szőlőbirtokosok számára könnyen érthető nyelvezettel írt, kitérő utmutatást adott ki a földművelési m. kir. miniszterium a must és bor okszerű kezelésére, különös tekintettel az 1893. évi XXIII. t.-cz. végrehajtására. A 176 oldalra terjedő füzetet Csanády Gusztáv dr. a keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet igazgatója írta s a nevezett miniszterium 19. számú kiadványa. Az összes papok és tanítók ingyen kapják meg, ha e végett közvetlenül a földművelésügyi miniszterium borászati osztályához fordulnak s levelező-lapon kéri. Különben e könyvet bárki megszerezheti a Székely-Udvarhely kiadóhivatalában (Betegh Pál könyvkereskedése) is 40 fillér igen olcsó árért. Miután ez Utmutatásban különös figyelm van a mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló törvényre s ennek végrehajtására, minden szőlőgazdát s borral foglalkozót érdekel. Felőleli VIII részben a szüretelésre való előkészület, szüretelést, a must alkatrészeit, a boréjlesztést v. forrását, a különféle borok készítését, a bor kezelését, a must és bor javítását, a borbetegségeket és borbajokat. Függelékül pedig az 1893. XXIII. t.-czikket és az ennek végrehajtásáról szóló Rendeletet is magába foglalja. Igazán nélkülözhetetlen kézikönyv minden érdekeltnak.

HIVATALOS RÉSZ.

Másolat. Sz. 400—1900. főispáni. **Pályázati hirdetmény.** Udvarhelyvármegye árvaszékénél előlépés folytán megüresedett üllői állásra hirdett pályázat — pályázó hiányában eredménytelen maradván, arra ismételt pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen évi 2200 korona fizetés és 500 korona lakbérilletményvel javadalmazott állást elvenni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 5. §-ában előírt minősítésüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket hozzám 1900. évi július 15-ig adják be. Székely-Udvarhely, 1900. június 22-én. Hollaki Ártur, főispán.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 11926—900. alisp. **Pályázati hirdetmény.** Az udvarhelyvármegyei árvaszékénél, valamint a székelyudvarhelyi szolgabírói hivatalnál — előléptetés folytán — üresedésbe jött két irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek. Ezen állások egyenként évi 1140 korona törzs fizetés és 200 korona lakbér általánnyal vannak javadalmazva. Felhívom pályázni óhajtókat, hogy a IV. gimnázialis osztály bevezetését, valamint eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmeiket hozzám folyó év július hó 16-ig bezárólag adják be. Székely-Udvarhely, 1900. évi július hó 6-án. Damokos, alispán.

Járványok. Udvarhelyvármegye alispánjától. 11056., 11481. és 11485—1900. alisp. sz. Székely-Udvarhely város helyettes polgármesterének és valamennyi község előjáróságának. Közhírrétét végett értesítem, hogy kiküldöttvármegyei Zágor község sertésállományában sertésvész és Udvarhelyvármegyeben Lengyelfalva közs. sertésállományában sertésorbáncz lépven fel, a vonatkozó zárlat elrendeltetett. Bibarcfalva község bivalállományában az uralgott bivalvész megszűnt és a vonatkozó zárlat feloldott. Székely-Udvarhely, 1900. június hó 30. Damokos Andor dr. alispán.

BAGZÓ LÁSZLÓ
férfiszabó üzlete

**Székely-Udvarhelyt. Főter.,
a Gyertyánfy-féle kereskedéssel szemben.**

Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Van szerencsém a m. t. közönség szíves figyelmét nagy választéku legdivatosabb raktáron tartandó férfiruha szövetekkel felszerelt **férfiszabó üzletemre** tisztelettel felhívni. — Azon körülmény, hogy a budapesti első szabászati iskolát sikeresen végeztem, teljes biztosítékot nyújt a m. t. közönségnek, hogy pontos és izléses öltönyöket vagyok képes előállítani. Ezzel és lelkiismeretes kiszolgálással igen tekintélyes vevőkört sikerült megnyerhetnem. Köszönetet mondok a szíves pártfogásért, kérem azzal továbbra is megtisztelni kegyeskedjenek.

Továbbá még azon sajátos kedvezményben részesítem tisztelt megrendelőmet, hogy azon ruhákat, mik nálam lettek megrendelve, öcskulás esetében mértéktelenesen, bérmentve javítom és takarítom.

Kész szolgálattal:
BAGZÓ LÁSZLÓ
férfiszabó.

Hazai és angol szövetek! Csinosság és tartóságért jótállás!

1998/1900. tkvi. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az oklándi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Demeter Éva f.-rakosi lakos végrehajtást szenvedett elleni 46 korona 86 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajási ügyében az oklándi kir. bíróság területén levő felső-rakosi 30 számú tkvben A + 774. hr. sz. szántóra 78 kor., 801. hr. sz. szántóra 88 kor., 835. hr. sz. szántóra 78 kor., 895. hr. sz. szántóra 56 kor., 1004. hr. sz. szántóra 148 kor., 1731, 1732. hr. sz. szántóra 56 kor., 1835. hr. sz. szántóra 102 kor., 1899. hr. sz. szántóra 27 kor., 2284. hr. sz. szántóra 14 kor., 2297. hr. sz. szántóra 15 kor., 2328. hr. sz. szántóra 34 kor., 2800. hr. sz. szántóra 4 kor., 3175. hr. sz. szántó 38 kor., 3115. hr. sz. kaszáló 11 kor., 3344. hr. sz. szántóra 64 kor., 3567. hr. sz. szántóra 97 kor., 3722. hr. sz. kaszálóra 97 kor., 3722. hr. sz. kaszálóra 83 kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi szeptember hó 1-én napján délelőtti 9 órakor** Felső-Rakos község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsírának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Oklandon, 1900. május hó 12-én.

KONCZ KÁROLY,
kir. albiró.

176/1900. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-keresztúri kir. járásbíró az 1900. évi V. 85/1. számú végzése következtében Borbáth Dani sz.-keresztúri ügyvéd által képviselt Vas Miklós martonosi lakos javára Vas János és társai martonosi lakosok ellen 224 kor. s jár. erejű 1900. évi márcz. hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1099 koronára becsült következő ingóságok u. m.: szarvasmarhák, lovak, sertések, törökbuza, vasek és egy pár hám nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sz.-keresztúri kir. járásbíró az 1900. évi V. 85/2. sz. végzése folytán 224 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi január hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 119 kor. 44 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Martonos községben alperesek házában leendő eszközölésére **1900. évi július hó 13-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kiténteték és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsírán alól is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt végrehajtandó ingóságokat mások is le és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sz.-keresztúrt, 1900. évi június hó 28-án.

Szalontai Albert,
kir. bir. végrehajtó.

639/1900. vh. szám.

Arverési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak V. 232/3—1900. polg. sz. számú végzése által parajdi Szallasi Fenecznének, képviselő Dr. Bedő Sándor ügyvéd által,

korondi Szállasi Márton és neje ellen 3000 korona tőke és járuléka iránti ügyben, alpereseknél Korond községben összesen 2569 korona 96 fillérre becsült következő javai u. m.: két paripa hámosló, egyik szürke a másik barna szőrü 6-7 évesek, két ökörtulok fehérszörűek, 3 évesek, egy borjúzó tehén, fehérszörű és szarvu és még 4-5, egy 1-215. tétel alatti gazdasági, házi és üzleti ingók Korond községben, alperesek házában 1900. év július hó 23. és 24-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adni esetleg tömegesen, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a becserőn alul is a többet ígérőknek elfognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezúttal felhívjuk mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulírt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasítani, úgy felülfoglaltak részére is ezen ingókra az árverés kitűzöttnek jelentetik ki.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.
Sz.-Udvarhelyt, 1900. június hó 30-án.

Biró Sándor s. k.
kir. végrehajtó.

IRJUNK
Müller-féle tentával.
TÁMOGASSUK
A MAGYAR IPART!

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomstillapító bedörzsölésésként alkalmaztatik külsővel, csúszná, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; fő raktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bérbéti utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.**
RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

Váltó-ekék legjobb kivitelben.

PAPP ZAKOR ENDRE
vasnagyszerkedése
az „Arany kaszához” Sz.-Udvarhelyt.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki nagyközönség; igen becses figyelmét felhívni gazdagon berendezett

VASNAGYSZERKEDÉSEMRE.

Dus raktárt tartok a következő cikkekben: Mindennemű vajdahunyadi vasak, szármak és rugó aczélok, sodrony-, kovácsolt és gépszegek. Mindennemű szijgyártó-kellékek, koci- és szekértengelyek, fűtő- és főzőkályhák. Épület- és butorvasalások. Konyha- és háztartási cikkek.

Acélt váltó-ekék, gazdasági gépek, legjobb minőségű kaszák, kapák és fenőkövek. Valódi chinaezüst, alpacca- és csont-éveszközök. Méhészeti és kertész-eszközök. Legjobb minőségű mülep.

Postai megrendelések pontosan eszközölhetnek. Jutányos ár és pontos kiszolgálás!

Igen becses pártfogásért eszedezve

teljes tisztelettel:
Papp Zakor Endre
vasnagyszerkedő az „Arany kaszához”

Portland- és románcement-nagyraktár

Az 1896-ik évi budapesti országos kiállításon kitüntetve.

BENEDEK, NAGY és KONRÁD
cipészek

ELSŐ SZÉKELY CZIPÓRAKTÁRA SZÉKELY-UDVARHELYT.

Czégünk jóhírnévként örvendő üzletét ajánljuk a n. é. közönség b. figyelmébe. Elismert, kiváló **jó munkákkal** igyekszünk t. megrendelőink- és vevőinket kiszolgálni. Czípészeti szakismeretünk arra képesít, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítjük. Hölgyek, urak és gyermekek részére az általunk készített munkákért czégünk szavatosságot vállal.

Eddigi szívélyes pártfogását a n. é. közönségnek megköszönve s azt jövőre is kérve,

kész szolgálattal:
Benedek, Nagy és Konrád.

Vidéki megrendelések használt czipő beküldése alapján is eszközöltenek.

B O R

tiszta természetes erdélyi és magyarországi termés, melyek **valódiságáért** teljes felelősséggel szavatol

FERNENGELE
GYULA

jóhíru pinczejéből Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utca) kapható a következő előnyös árakban:

Nagyban 56 literen felül hektoliterenkint 36 koronától 140 koronáig.
Kicsinyben literenkint 56 fillértől 2 korona 80 fillérig.

Részletes árjegyzék, minta ingyen és bérmentve.

Marhahus
kilója 36 kr.

Marhahus
kilója 36 kr.

M É S Z Á R O S -
ÉS
HENTES-ÜZLETET

nyitottam Székely-Udvarhelyt Kossuth-utcai saját házamban üzleti helyiségben („Budapest” szállóval átellenl). — Naponta friss virsli, szafaládé, lengyelkolbász, parizer, kassai és szebeni felvágottak, friss zsír és túró nálam a legsolidabb árakban, pontos és tiszta kiszolgálással. Ugyiszint friss marha-, sertés- és borjúhúsok is kaphatók. Helyiségemben elkülönítve termények (tengeri (török-buza), buza, rozs, zab, stb. legelőcsőbb elárúsításával és legmagasabb árban való megvételével is foglalkozom. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltenek. Szíves pártfogást és hazafias támogatást kérve, vagyok

kész szolgálattal:
Balásy Ignác,
mészáros és hentes.

PANAJOTH ALBERT
SZÉKELY-UDVARHELYT. — KOSSUTH-UTCA 44.

MŰLAKATOS
TECHNIKAI MŰHELYE.

A t. közönséget van szerencsém értesíteni, hogy jó nevű üzletemet a jelenkor igényeinek megfelelőleg berendeztem s állandóan raktáron tartok valódi Singer és Medium (posztó-varró), Viberatis I. arikahajós és bőrvarró Hové, valamint szabó gépeket, melyek már többeket fölülmúltak. Valódi aczélgépeimért 10 évig jótállok s vevőimet azon kedvezményben részesítem, hogy a nálam vásárolt gépeket ingyen javítom. A varrógépek raktáromon 33-100 frtig kaphatók.

A legfinomabb angol kerékpárok és kerékpár-kellékek állandóan nálam legolcsóbban kaphatók. Raktáron tartok gépeimért 2 évig jótállok, 1 és fél óra alatt kerékpároznai bárkit megtanítok.

Villamos-jelző készülékek, villamos csengők, telefonok, vízvezetéki berendezések a legolcsóbb árak mellett eszközöltenek

Monarch-féle gépek 100 frt. Pesoch-gépek 140 frttől 200 forintig.

Bármily gépek javítását, lakatos munkák, épületvasalások (rácszatok), sirkerítések készítését saját vagy idegen minták után elvállalom és pontosan teljesítem.

Tűzelők (takaréktűzhelyek) nagy választékban, kedvező árak mellett, esetleg előnyös részlet-fizetésre is.

Teljes tisztelettel:
Panajoth Albert.

8848/900. fszb. sz.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye homoródi járáshoz tartozó derzsi körjegyzői állásra, melyhez Derzs, Muzsna, Kányád, Jásfalva és Miklósfalva községek tartoznak és a melyek javadalalmazása 800 korona fizetés, természetbeni lakás, magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak és kineveztetés esetén a derzsi anyakönyvvezetői állással járó 200 korona tiszteletdíj — pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtlják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ban meghatározott minősítést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzán **e hó 25-ig** adják be.

H.-Oklánd, 1900. június hó 3-án.

Benedek Imre,
főszolgabíró.